Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Jaarstukken 2023

Beleidsveld	Financiën
Organisatieonderdeel	Bedrijfsvoerings- en Strategienetwerk
Opsteller	Simcha Anker
Kenmerk	12389278
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Nee (artikel 3 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Ja, een of meer bijlage(n)

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Jaarstukken 2023 vast te stellen en het college décharge te verlenen.

2. Het negatieve jaarrekeningresultaat 2023 van 17,419 miljoen euro te onttrekken aan de Algemene dekkingsreserve.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Geheimhouding

Het college heeft permanente geheimhouding opgelegd op de bijlagen ‘Investeringsstaten bij de Jaarstukken 2023’ op grond van artikel 87 Gemeentewet om redenen genoemd in artikel 5.1 lid 2 sub b van de Wet open overheid. In de investeringsstaten staan gespecificeerde bedragen voor investeringen voor de diverse programma’s. Openbaarheid van de bedragen kan bij lopende en nieuwe aanbestedingen de gemeentelijke financiële belangen raken. Marktpartijen kunnen deze informatie strategisch gebruiken bij het uitbrengen van offertes en voeren van onderhandelingen.

Samenvatting

Het college legt aan de raad over ieder begrotingsjaar verantwoording af over het door hen gevoerde bestuur door middel van het overleggen van de Jaarstukken. Dit jaar is voor het eerst een rechtmatigheidsverklaring van het college opgenomen, vooruitlopend op de wettelijke verplichting hiervoor. Met dit voorstel stelt u de Jaarstukken 2023 vast en verleent u het college décharge voor het gevoerde beleid en besluit u het resultaat 2023 te onttrekken aan de Algemene dekkingsreserve en te betrekken bij de resultaatbestemming 2023.
Na vaststelling van deze stukken sturen wij deze naar de Provincie Utrecht.

Context

Aanleiding
De Jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Bij het maken van de Jaarstukken volgt de gemeente de regelgeving en richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en de financiële verordeningen. In de jaarstukken laat de gemeente zien wat in 2023 is bereikt, wat de gemeente daarvoor heeft gedaan en wat dat heeft gekost.

Het college geeft met ingang van de Jaarrekening 2023 een rechtmatigheidsverantwoording af, ondanks het feit dat de rechtmatigheidsverantwoording voor het verantwoordingsjaar 2023 nog niet verplicht is. Deze verantwoording is opgesteld overeenkomstig de richtlijnen van de commissie BBV. Het resultaat van de rechtmatigheidscontrole, is dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in beginsel *niet* rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor door de raad gestelde grens. De bruto fout voor begrotingsrechtmatigheid is bepalend gesteld door de commissie BBV.
Wanneer we vervolgens de beoordeling doen op de overschrijdingen die uitlegbaar en daarmee acceptabel zijn - de acceptabele overschrijdingen op de lasten buiten beschouwing laten -, is de beoordeling dat we ruimschoots binnen de verantwoordingsgrens van 1,5% zijn uitgekomen. Ondanks een negatief resultaat vindt na besluitvorming over de Jaarrekening 2023 apart besluitvorming over de resultaatbestemming plaats. Voor een deel van het resultaat 2023 geldt dat deze incidentele middelen beschikbaar moeten blijven voor het eerder bestemde doel, omdat hier een specifieke bestedingsplicht tegenover staat.
Alle extra detailinformatie, zoals onder andere per programma een financieel overzicht per doelstelling of de oorsprong en de toelichting van de indicatoren, is niet opgenomen in de pdf-versie, maar is terug te vinden in de onlineversie van de Jaarstukken.

Juridische context
De gemeenteraad is bevoegd de gemeentelijke Jaarstukken vast te stellen. Provincies hebben de wettelijke taak om financieel toezicht te houden op gemeenten.

Beslistermijn
De Jaarstukken 2023 dienen vóór 15 juli 2024 bij de provincie te worden aangeleverd.

Beoogd effect
De functie van de jaarstukken is vooral gelegen in verantwoording, controle en décharge. Met het voorleggen van de jaarstukken en het geven van toelichtingen daarbij legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid. De jaarstukken bieden de gemeenteraad de gelegenheid haar controlerende taak uit te voeren. De raad kan op grond van art. 199 Gemeentewet overgaan tot décharge van de leden van het college ten aanzien van het gevoerde financiële beleid.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
Programmabegroting 2023; 10 november 2022
Voorjaarsnota 2023 / Eerste Bestuursrapportage 2023; 6 juli 2023
Tweede Bestuursrapportage 2023; 9 november 2023

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De jaarstukken 2023 vast te stellen
Argumenten	
1.1	Met de Jaarstukken 2023 legt het college verantwoording af over de uitvoering van de programmabegroting 2023
	In de Programmabegroting 2023 staat wat de gemeente wilde bereiken in 2023 en wat de gemeente/het college daarvoor zou gaan doen met de bijbehorende financiële kaders. Tijdens het begrotingsjaar heeft het college de raad geïnformeerd over de voortgang in de Eerste Bestuursrapportage 2023 en de Tweede Bestuursrapportage 2023. Ook is de begroting 2023 hierop aangepast. Met de Jaarstukken 2023 legt het college verantwoording af en laat het zien wat de gemeente in 2023 heeft bereikt, wat de gemeente daarvoor heeft gedaan en wat dat heeft gekost.
Beslispunt	
2	Het jaarrekeningresultaat 2023 van 17,419 miljoen euro te onttrekken aan de algemene dekkingsreserve.
Argumenten	
2.1	Het jaar 2023 is afgesloten met een tekort van 17,419 miljoen euro. Dit tekort wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere inkomsten uit het gemeentefonds (42 miljoen euro).
	De omvang van het tekort op het gemeentefonds (zie raadsbrief) is pas laat bekend geworden. Daardoor was het niet meer mogelijk om noodzakelijke maatregelen te treffen om bij te sturen. Als het resultaat gemeentefonds buiten beschouwing wordt gelaten hadden we dit jaar afgesloten met een positief saldo van 25 miljoen euro. De kengetallen uit de jaarstukken laten nog een gezonde financiële positie zien.

Financiën

Het nadeel op het gemeentefonds is bepalend voor het uiteindelijk negatieve resultaat. Het saldo bestaat verder uit plussen en minnen op de verschillende programma's. De grootste nadelige afwijkingen zijn er voor de programma's:

- Werk en Inkomen (energietoeslag, toenemend gebruik participatiewet en lagere kosten re-integratie),
- Algemene middelen (begrotingsfout gemeentefonds, extra inkomsten toeristenbelasting en OZB) en
- Overhead (extra capaciteit juridische dossiers, toename ziekteverzuim en capaciteit op projecten).

De voordelen zijn te vinden op de programma's:

- Ruimtelijke ontwikkeling (hogere meerwaardeafdracht woningbouwcorporaties, afkoop erfpacht, incidentele verkoop, vrijval uit reserve Betaalbaar wonen en RSU),
- Onderwijs (huisvestingsprogramma, minder bijdragen voor behoud onderwijsprofessionals en bijdrage tijdelijke huisvesting) en
- Maatschappelijke ondersteuning (Beschermd wonen en opvang Oekraïne).

Vervolg

Na vaststelling van de Jaarstukken 2023 zenden wij deze stukken naar de Provincie.

Participatie
Op dit voorstel heeft geen participatie plaatsgevonden.

Communicatie
De Jaarstukken 2023 en bewonerssamenvatting worden online gepubliceerd.

Niet Referendabel
De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is niet van toepassing omdat dit een raadsvoorstel betreft over de vaststelling van de gemeentelijke rekening (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Jaarstukken 2023

Bijlagen informatief
- Bewonerssamenvatting 2023
- GEHEIM Investeringsstaten bij Jaarstukken 2023
- Subsidiemonitor